

Sankarivainajia itärajan takaa

Verkkoluento
Sotien 1939 – 1945
Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys

Etsimme kentälle jääneitä

Saatamme tunnistetut ja tunnistamattomat haudattaviksi

Hoidamme rajan taakse jääneitä kenttähautausmaita

Edistämme luovutetun alueen sankarihautausmaiden suojelua

Vaalimme sotavankeudessa menehtyneiden muistoa

Teemme yhteistyötä venäläisten toimijoiden kanssa

Teemme tehtäviimme liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia

Olemme veteraaniperinteen vaalijoita

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys

Toimintamme perusteet

Suomen ja Venäjän välinen valtiosopimus toisen maailmansodan seurauksena menehtyneiden sotilaiden muiston vaalimisesta 1992

Puolustusministeriön ja yhdistyksen välinen sopimus valtiosopimuksen käytännön toimien hoitamisesta 2014

SOPIMUS

Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä yhteistyöstä toisen maailmansodan seurauksena Venäjällä kaatuneiden suomalaisten sotilaiden ja Suomessa kaatuneiden venäläisten (neuvostoliittolaisten) sotilaiden muiston vaalimisesta

Suomen tasavaltan hallitus ja Venäjän federaation hallitus, jäljempänä "sopimuspuolet"

jotka ottavat huomioon ihmiskunnan periaatteet ja sodan ohien syyllisyydestä Genèven 12 päivästä elokuuta 1949 tehdyn yleissopimuksen asiantomaiset määräykset,

СОГЛАШЕНИЕ

между Правительством Финляндской Республики и Правительством Российской Федерации о сотрудничестве и взаимопомощи в целях увековечения памяти финских военнослужащих в России и российских (советских) военнослужащих в Финляндии, погибших во Второй мировой войне

Правительство Финляндской Республики и Правительство Российской Федерации, далее именованые "Договаривающимися Сторонами"

принимая во внимание принципы гуманности и соответствующими положениями Женевских Конвенций о защите жертв войны от 12 августа 1949 года,

согласились о взаимодействии;

Sodissa 1939-1945 menehtyneiden tiedosto

<http://kronos.narc.fi/menehtyneet/>

Kaatuneet	50 780	
Haavoittuneena kuolleet	17 416	
Kentälle jääneet	7 790	
Kadonneet	5 202	
Sotavankeudessa kuolleet	682	yht 81 870
Kuolinsyy muu kuin vih.toim.	10 456	

Tiedoston ongelmat

- Tietojen puutteellisuus
- Tietojen epätarkkuus (seurakunnissa poissaolevina siunatut)
- Kansallisarkisto ei ylläpitänyt 2015 jälkeen
- Puuttuu mm. 79 löydetyt ja tunnistetun päivitystiedot

Tiedosto siirretty sivustolle www.sotasampo.fi Ylläpitotoimiin ryhdytty

Kentälle jääneet ja kadonneet

Aika	Kentälle	Kadonnut	Yhteensä
Talvisota	3 495	1 671	5 166
Jatkosota	4 270	3 510	7 780
Lapin sota	88	50	138
Kaikki	7 853	5 231	13 084
1940	2 855	1 371	4 226
1944	3 052	2 873	5 925

Kentälle jääneet ja kadonneet

Summa 1940	323
Panssaril. Ilmarinen 1941	271
Valkeasaari 1944	683
Tali-Ihantala 1944	650
Äyräpää-Vuosalmi 1944	619
Teikari 1944	217

Sotien aikana tunnistamattomina haudatut

Taipaleenjoki 1942

Talvisodan aikana	220
Jatkosodan aikana, TS kaatuneita	950 *
Jatkosodan aikana, JS kaatuneita	410
Yhteensä	1 580

* Kenttähautausmaat 726, muut hautausmaat 224

Etelä- Pohjanmaa: kentälle jääneet/kadonneet ja löydetyt/tunnistetut

Kunta	Yht	Tunnist		Kunta	Yht	Tunnist
Alahärmä	23			Lappajärvi	12	1
Alajärvi	13			Lapua	46	2
Alavus	47			Lehtimäki	7	
Evijärvi	10	1		Nurmo	44	
Ilmajoki	19			Peräseinäjoki	32	2
Isojoki	19	1		Seinäjoki	17	
Isokyrö	32	2		Seinäjoki mlk	0	
Jalasjärvi	63	1		Soini	22	
Jurva	18			Teuva	34	1
Karjajoki	8	1		Töysä	16	2
Kauhajoki	47	1		Vimpeli	7	1
Kauhava	20			Ylihärmä	8	3
Kortesjärvi	16			Ylistaro	36	
Kuortane	31	6		Ähtäri	34	
Kurikka	37			Yht	403	25

Etsintöjen perusasioita

Kohteen tiedustelu

- sotapäiväkirjat, kertomukset, ilmoitukset
- maastontiedustelu

Perusvälineet

- metallinilmaisin
- lapio, kirves, rautakanki
- seula

Suomalaisen tunnistaminen

- tuntolevy
- kolikot, napit
- vyönsoljet, saappaan kantalaput

Yhteenveto etsinnöistä (12/2021)

Löydetty noin 1500

Tunnistettu 413 (30%)

Poissulkeva dna-tulos noin 100 (23%)

Tunnistamattomina haudattu noin 900

Löytöjen väheneminen

Venäläisetsijöiden löytöjen kasvanut osuus

(esim. 2016 löydetyistä 42/44, 2017 30/30, 2018 37/39, 2019 15/23, 2020 ja 2021/94)

Etsintäryhmiä 8, vapaaehtoisetsijöitä noin 80

2020 ja 2021 omia etsintöjä Venäjällä ei tehty

2022 UM:n linjaus/käytettävä harkintaa – ei etsintöjä

Tunnistamisprosessi

- *Tuntolevytiedot
- *Sukuselvitykset
- * Ilmoitukset omaisille
- * Vertailunäytepyyntö/suostumus
- * THL:n näytekasetti/ohjeet
- * Dna- analyysi (kolmivaiheinen)
- * THL:n virallinen tutkimustodistus

Tunnistetut kotiseurakuntiin omaisille

Tunnistamattomien yhteishautaukset

Tunnistaminen

*Antropologinen tutkimus (KRP:n tutkija)

*Dna- tunnistus THL

*Poissulkeva dna:

- tuntolevy ei täsmää
- useita löytöjä, yksi tunniste
- useita löytöjä, ei tunnisteita, oletus

Ongelma: puutteelliset tuntolevytiedot

Tunnistaminen (erityistapauksia)

Punnuksen kaivo 2019

- Talvisodan kaatuneita 15.2.1940
- Kuudet jäänteet, kolme tuntolevyä
- 21 vertailunäytettä
- Kaikki kuusi tunnistettiin
- Kustannukset noin 9000 €

Heponotkon korsulöytö 2021

- Talvisodan kaatuneita 26.2.1940
- 24 jäänteet, 17 tuntolevyä
- Tutkimukseen 47 vertailunäytettä
- Kustannukset (arvio) noin 20 000 €

Tunnistaminen (12/2021)

Tunnistettu 413 (30% löydetyistä)

2012/17

2013/28

2014/8

2015/2

siirto THL:lle

2016/3

2017/14

2018/24

2019/12

2020/8

2021/18

Poissulkeva dna-tulos noin 100 (23% tutkituista)

Tunnistettujen (413) taustoja

Talvisodan kaatuneita	87
Jatkosodan kaatuneita	326
Leningradin alue	232
Karjalan tasavalta	175
Pohjoisrintama	3
Ilomantsi	3

Lappeenranta

Valtakunnalliset sankarihautajaiset 19.5.2019
Siunattiin 50 tunnistamatonta sankarivainajaa

Lappeenrantaan haudattu 1992-2019
13 hautaustilaisuudessa
yhteensä 850 tunnistamatonta

Yhteistyö Maasotakoulu ja Lpr seurakuntayhtymä
Seuraava 16.5.2023

Ajankohtaista

Uusitut kotisivut www.sotavainajat.net

Ajankohtaisen tilanteen vaikutus
Luottamus toiminnan elpymiseen

FI EN SV RU

SOTAVAINAJIEN MUISTON
VAALIMISYHDISTYS RY.

ETUSIVU YHDISTYS KENTÄLLE JÄÄNEET HAUTAUSMAAT SOTAVANGIT NEUVOSTOSOTILAAT AJANKOHTAISTA YHTEYDENOTTO

He eivät jättäneet lippua, eivätkä hylänneet laivaa, he lunastivat valansa viimeistä sanaa...

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys vuodesta 1998

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ylläpitää vuosien 1939-1945 sodissa ja niiden sotavankeudessa menehtyneiden, Suomen rajojen ulkopuolelle jääneiden suomalaisten sotavainajien muistoa.

Yhteistyötahot

Kaatuneiden Muistosäätiö
Kaatuneitten Omaisten Liitto ry
Kansallisarkisto
Karjalan Liitto ry

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys

Sankarivainajien muisto on ikuinen

Sotavuosien kotirintamalle ja etulinjan joukoille henkisesti tärkeän kaatuneitten kotiin saattamisen perinne jatkuu työssämme